

KLUB ZASTUPNIKA MOSTA NEZAVISNIH LISTA

**NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O LOKALNOJ I PODRUČNOJ (REGIONALNOJ) SAMOUPRAVI**

Zagreb, travanj 2020.

NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O LOKALNOJ I PODRUČNOJ (REGIONALNOJ) SAMOUPRAVI

Članak 1.

U Zakonu o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine, broj 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/1, 144/12, 19/13 – pročišćeni tekst i 137/15 – ispravak, 123/17, 98/19) članak 21. se mijenja i glasi:

„Na temelju odluke predstavničkog tijela veliki gradovi koji imaju više od 35.000 stanovnika i gradovi sjedišta županija, pored poslova iz članka 19.a ovoga Zakona, na svom području mogu obavljati i poslove iz djelokruga županije.

Za obavljanje tih poslova gradovima iz stavka 1. ovog članka pripadaju prihodi razmjerni preuzetim poslovima, u skladu sa zakonom.

Uz obavljanje određenih poslova iz djelokruga županije gradovi preuzimaju i osnivačka prava nad ustanovama i drugim pravnim osobama koje su vezane uz obavljanje tih poslova.

Preuzimanje poslova iz djelokruga županije od strane velikog grada, odnosno grada sjedišta županije regulira se ugovorom.“

Članak 2.

U članku 24. stavku 3. broj: „20“ zamjenjuje se brojem: „10“.

U stavku 5. broj: „20“ zamjenjuje se brojem: „10“.

Iza stavka 7. dodaje se novi stavak 8. koji glasi:

„Odluka je donesena ako se na referendumu izjasnila većina birača koji su glasovali, uz uvjet da ta većina iznosi najmanje 25% od ukupnog broja birača upisanih u popis birača u jedinici lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave.“

Dosadašnji stavci 8., 9. i 10. postaju stavci 9., 10. i 11.

Članak 3.

Članak 28. mijenja se i glasi:

„Članak 28.

Broj članova predstavničkog tijela jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave je neparan, a određuje se ovisno o broju stanovnika, i to tako da predstavničko tijelo:

- jedinice do 1.500 stanovnika imaju 5 članova
- jedinice s više od 1.500 do 3.000 stanovnika imaju 7 članova,
- jedinice s više od 3.000 do 6.000 stanovnika imaju 9 članova,
- jedinice s više od 6.000 do 10.000 stanovnika imaju 11 članova,
- jedinice s više od 10.000 do 20.000 stanovnika imaju 13 članova,

- jedinice s više od 20.000 do 35 000 stanovnika imaju 15 članova,
- jedinice s više od 35.000 do 60.000 stanovnika:
 - ako se radi o županiji 25 imaju članova,
 - ako se radi o gradu imaju 21 člana,
- jedinice s više od 60.000 do 100.000 stanovnika:
 - ako se radi o županiji imaju 29 članova,
 - ako se radi o gradu imaju 25 članova,
- jedinice s više od 100.000 do 200.000 stanovnika:
 - ako se radi o županiji imaju 35 članova,
 - ako se radi o gradu 29 imaju članova,
- jedinice s više od 200.000 do 300.000 stanovnika imaju 37 članova,
- jedinice s više od 300.000 stanovnika imaju 41 člana.

Članak 4.

U članku 31. stavak 2. se mijenja i glasi:

„Član predstavničkog tijela ima pravo na naknadu po održanoj sjednici na kojoj je bio nazočan u skladu s odlukom predstavničkog tijela.

Iza stavka 2. dodaju se novi stavci 3. 4. i 5. koji glase:

„Odlukom iz stavka 2. ovoga članka visina naknade određuje se u bruto iznosu, a ne smije se odrediti u iznosu većem od 20% iznosa minimalne plaće utvrđene u skladu sa zakonom kojim se propisuje način utvrđivanja iznosa minimalne plaće.

Član predstavničkog tijela ima pravo na opravdani neplaćeni izostanak s posla radi sudjelovanja u radu predstavničkog tijela i njegovih radnih tijela.

Odredbe o naknadi za člana predstavničkog tijela primjenjuju se i na naknade članova upravnih tijela ustanova nad kojima jedinica lokalne, odnosno područne, samouprave ima osnivačka prava.“

Dosadašnji stavci 3. i 4. postaju stavci 6. i 7.

Članak 5.

U članku 35, u stavku 1., točka 3. mijenja se i glasi:

„3. osniva radna tijela, bira i razrješuje članove tih tijela te bira, imenuje i razrješuje predstavnike jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave u tijelima javnih ustanova, trgovačkih društava i drugih pravnih osoba iz članka 35. stavka 1. točke 5. ovoga Zakona, osim ako posebnim zakonom nije drugačije određeno te imenuje i razrješuje i druge osobe određene zakonom, drugim propisom ili statutom.“

Članak 6.

Članak 39. mijenja se i glasi:

„Članak 39.

Izvršno tijelo jedinice lokalne i jedinice područne (regionalne) samouprave u općini je općinski načelnik, u gradu gradonačelnik i u županiji župan.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka izvršno tijelo je i zamjenik koji obnaša dužnost gradonačelnika, odnosno župana u slučajevima propisanim ovim Zakonom.

Zamjenik koji obnaša dužnost gradonačelnika, odnosno župana je zamjenik gradonačelnika, odnosno župana koji je izabran na neposrednim izborima zajedno s gradonačelnikom, odnosno županom, a dužnost gradonačelnika, odnosno župana obnaša ako je mandat gradonačelnika, odnosno župana prestao nakon isteka dvije godine mandata u toj jedinici lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave.

Zamjenik iz stavka 2. i 3. ovoga članka koji obnaša dužnost gradonačelnika, odnosno župana ima sva prava i dužnosti gradonačelnika, odnosno župana.

Članak 7.

U članku 40. iza stavka 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:

„Nitko ne može biti biran više od dva puta za općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana.“

Članak 8.

U članku 40.a , u stavku 2., riječi „Pročelnik upravnog tijela nadležnog za službeničke odnose“ zamjenjuju se riječima „Predsjednik predstavničkog tijela“.

Članak 9.

Članak 40.b se mijenja i glasi:

„Članak 40.b

„Općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan i njihov zamjenik koji je izabran zajedno s njima mogu se opozvati putem referendumu.

Raspisivanje referendumu o opozivu može predložiti:

- 10% ukupnog broja birača u jedinici u kojoj se traži opoziv općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovog zamjenika, ako je izabran zamjenik u jedinici,

- 1/3 članova predstavničkog tijela.

Ako je raspisivanje referendumu o opozivu predložilo 10% ukupnog broja birača u jedinici u kojoj se traži opoziv, predstavničko tijelo raspisat će referendum o opozivu općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovog zamjenika, ako je izabran zajedno s njima u toj jedinici u skladu s člankom 24. stavkom 5. ovoga Zakona, u dijelu koji se odnosi na utvrđivanje je li prijedlog podnesen od potrebnog broja birača u jedinici.

Ako je raspisivanje referendumu o opozivu predložila 1/3 članova predstavničkog tijela, odluku o raspisivanju referendumu o opozivu općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovog zamjenika, ako je izabran zajedno s njima u toj jedinici,

predstavničko tijelo donosi dvotrećinskom većinom glasova svih članova predstavničkog tijela.

Referendum o opozivu ne može se raspisati samo za zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana.

Referendum o opozivu općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovog zamjenika ne smije se raspisati prije proteka roka od 6 mjeseci od održanih izbora ni ranije održanog referenduma o opozivu, kao ni u godini u kojoj se održavaju redovni izbori za općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana.

Članak 10.

Članak 40.c , stavak 1. se mijenja i glasi:

„Odluka o opozivu općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovog zamjenika, ako je izabran zajedno s njima u toj jedinici, donesena je ako se na referendumu o opozivu izjasnila za opoziv većina birača koji su glasovali, uz uvjet da je ta većina najmanje jednaka broju birača koji su na posljednjim izborima u toj jedinici glasovali za izbor općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana, i to u onom glasovanju temeljem kojeg je općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan izabran.“

Članak 11.

Članak 40.d mijenja se i glasi:

„Članak 40.d

Ako je prestanak mandata općinskog načelnika, gradonačelnika i župana nastupio prije isteka dvije godine mandata, u toj jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave raspisat će se prijevremeni izbori za općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovog zamjenika. Do provedbe prijevremenih izbora dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana obnašat će njegov zamjenik ako je izabran zajedno s njim, a ako je mandat prestao i zamjeniku, do provedbe prijevremenih izbora dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana obnašat će predsjednik predstavničkog tijela.

Ako je prestanak mandata općinskog načelnika, gradonačelnika i župana nastupio nakon isteka dvije godine mandata, u toj jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave neće se raspisati prijevremeni izbori za općinskog načelnika, gradonačelnika i župana, a dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika i župana do kraja mandata obnašat će njegov zamjenik ako je izabran zajedno s njim.

Ako je u jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave u kojoj općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan nema zamjenika, općinskom načelniku, gradonačelniku, odnosno županu prestao mandat, u toj jedinici raspisat će se prijevremeni izbori za općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana. Do provedbe prijevremenih izbora dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana obnašat će predsjednik predstavničkog tijela te jedinice.

Ako za vrijeme trajanja mandata općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana prestane mandat samo njihovom zamjeniku, u toj jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave neće se raspisati prijevremeni izbori za zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika i župana.

Ako prestane mandat zamjeniku koji obnaša dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika i župana iz stavka 2. ovoga članka, u toj jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave raspisat će se prijevremeni izbori za općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovog zamjenika. Do provedbe prijevremenih izbora dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana obnašat će predsjednik predstavničkog tijela.

Ako je prestanak mandata općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovog zamjenika nastupio opozivom, u toj jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave raspisat će se prijevremeni izbori za općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovog zamjenika, ukoliko se u toj jedinici bira i zamjenik. Do provedbe prijevremenih izbora dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana obnašat će predsjednik predstavničkog tijela.

Iznimno od odredbe stavka 4. ovoga članka, ako prestane mandat zamjeniku općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana izabranom iz reda pripadnika nacionalnih manjina, raspisat će se prijevremeni izbori za zamjenika iz reda pripadnika nacionalnih manjina.

O svim promjenama tijekom mandata općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovih zamjenika, predsjednik predstavničkog tijela u jedinici lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave dužan je bez odgode obavijestiti tijelo državne uprave nadležno za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu.

Članak 12.

Članak 41. mijenja se i glasi:

„Članak 41.

U velikim gradovima koji imaju više od 35.000 stanovnika, gradovima sjedištima županija, odnosno županijama, gradonačelnik, odnosno župan, ima jednog zamjenika koji se bira na neposrednim izborima sukladno posebnom zakonu.“

Članak 13.

Članak 43. mijenja se i glasi:

„Članak 43.

Gradonačelnika velikog grada i grada sjedišta županije, odnosno župana, u slučaju duže odsutnosti ili drugih razloga spriječenosti u obavljanju svoje dužnosti, zamjenjuje zamjenik, u skladu sa statutom.

Gradonačelnik velikog grada i grada sjedišta županije, odnosno župan, u skladu sa statutom, može obavljanje određenih poslova iz svog djelokruga povjeriti zamjeniku. Pri obavljanju povjerenih poslova zamjenik je dužan pridržavati se uputa gradonačelnika, odnosno župana. Povjeravanjem poslova iz svog djelokruga zamjeniku, ne prestaje odgovornost gradonačelnika, odnosno župana za njihovo obavljanje.

U jedinicama lokalne samouprave u kojima se ne bira zamjenik, ili je zamjeniku prestao mandat, u slučaju odsutnosti ili drugih razloga spriječenosti u obavljanju dužnosti izvršnog tijela, njega zamjenjuje predsjednik predstavničkog tijela.

Predsjednik predstavničkog tijela može zamjenjivati izvršno tijelo najduže do tri mjeseca. Nakon isteka tri mjeseca smatrat će se da je prestao mandat izvršnog tijela.“

Članak 14.

Članak 44., stavak 2. mijenja se i glasi:

Izvršne poslove obavlja i zamjenik koji obnaša dužnost gradonačelnika i župana u slučaju iz članka 39. stavka 2. ovoga Zakona. Izvršne poslove obavlja i predsjednik predstavničkog tijela koji privremeno zamjenjuje izvršno tijelo u slučaju iz članka 43. stavka 3.“

Članak 15.

U članku 48., u stavku 1. točka 6. se briše.

Dosadašnja točka 7. postaje točka 6.

Stavak 4. se briše.

Članak 16.

Članak 53. mijenja se i glasi:

„Članak 53.

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kao i povjerenih poslova državne uprave ustrojavaju se upravni odjeli i službe (upravna tijela), osim u jedinicama koje imaju manje od 5.000 stanovnika.

U općinama i gradovima koje imaju manje od 5.000 stanovnika ne ustrojavaju se upravni odjeli i službe (upravna tijela).

Obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga za jedinice lokalne samouprave s manje od 5.000 stanovnika preuzet će veliki gradovi i gradovi sjedišta županija.

Iznimno od prethodnog stavka, obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga za te jedinice mogu preuzeti i gradovi s manje od 35.000 stanovnika, ukoliko su te jedinice prostorno, gospodarski, prometno i na drugi način povezane s tim gradovima, o čemu, na prijedlog tih jedinica, odluku donosi Vlada Republike Hrvatske.

U općinama i gradovima, koji imaju od 5.000 do 10.000 stanovnika, može se ustrojiti jedinstveni upravni odjel za obavljanje svih poslova iz samoupravnog djelokruga.

Jedinice lokalne samouprave na otoku formiraju jedinstveni upravni odjel za obavljanje svih poslova iz samoupravnog djelokruga.

U obavljanju povjerenih poslova državne uprave upravna tijela jedinica imaju ovlasti i obveze tijela državne uprave sukladno zakonu kojim se uređuje sustav državne uprave.

Ustrojstvo upravnih tijela uređuje se općim aktom jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave u skladu sa statutom i zakonom.“

Članak 17.

U članku 53.a iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„Pročelnici se imenuju na vrijeme od četiri godine i mogu biti ponovno imenovani.“

U dosadašnjem stavku 2. koji postaje stavak 3. točka 2. mijenja se i glasi:

„2. ako potreba razrješenja pročelnika proizlazi iz promjene ustrojstva upravnih tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samoupravi odnosno ako nastanu takvi razlozi koji po posebnim propisima kojima se uređuju službenički odnosi dovode do prestanka obavljanja poslova radnog mjesta pročelnika.“

U dosadašnjem stavku 2. koji postaje stavak 3. točke 3. i 4. brišu se.

Dosadašnji stavak 3. se briše.

Članak 18.

U članku 61., nakon stavka 4. uvrštava se novi stavak 5. koji glasi:

„Izuzetno od prethodnog stavka, u mjesnim odborima do 1000 stanovnika vijeće mjesnog odbora bira se na zboru građana mjesnog odbora, u skladu sa statutom jedinice lokalne samouprave“.

Dosadašnji stavak 5. postaje stavak 6.

Članak 19.

U članku 69. stavak 3. se briše i umjesto njega uvrštavaju se novi stavci 3., 4. i 5. koji glase:

„Općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan dužan je, kao jedini ovlaštenu predlagatelj, predložiti predstavničkom tijelu prijedlog proračuna, u roku utvrđenom posebnim zakonom.

Podneseni prijedlog proračuna općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan ne može povući iz procedure odlučivanja u predstavničkom tijelu.

Ukoliko općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan smatra da su prihvaćeni amandmani predstavničkog tijela na predloženi proračun protivni zakonu ili drugom propisu ima pravo pokrenuti postupak obustave od primjene donesenog proračuna, sukladno članku 42., stavku 4. ovog Zakona.“

Dosadašnji stavak 4. postaje stavak 6.

Članak 20.

U članku 69.a stavci 1. i 2. mijenjaju se i glase:

„Ako općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan ne predloži proračun predstavničkom tijelu Vlada Republike Hrvatske će na prijedlog tijela državne uprave nadležnog za lokalnu i

područnu (regionalnu) samoupravu razriješiti općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovog zamjenika, ako je izabran zajedno s njima.

U slučaju iz stavka 1. ovoga članka Hrvatski sabor će, na prijedlog Vlade Republike Hrvatske imenovati povjerenika Hrvatskog sabora za obavljanje poslova iz nadležnosti općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i raspisati prijevremene izbore za općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana sukladno posebnom zakonu.“

Članak 21.

U članku 70., u stavcima 2., 3. i 4. riječi „Vlade Republike Hrvatske“ zamjenjuju se riječima „Hrvatskog sabora“.

Članak 22.

Članak. 84. se mijenja i glasi:

„Članak 84.

Na prijedlog Vlade Republike Hrvatske, Hrvatski sabor će raspustiti predstavničko tijelo:

1. ako donese odluku ili drugi akt kojim ugrožava suverenitet i teritorijalnu cjelovitost Republike Hrvatske,
2. kada se predstavničko tijelo ne konstituira sukladno odredbama posebnog zakona,
3. ako predstavničko tijelo novoustrojene jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave ne donese statut u roku od 120 dana od dana konstituiranja,
4. ako u zakonom određenom roku ne donese proračun, odnosno odluku o privremenom financiranju,
5. ako ne može donositi odluke iz svog djelokruga dulje od 6 mjeseci te
6. ako ne raspiše referendum iz članka 24. stavka 5. i članka 40.b ovoga Zakona.“

Članak 23.

U članku 85. riječi „rješenje Vlade Republike Hrvatske“ u svim padežima zamjenjuju se riječima „odluka Hrvatskog sabora“ u odgovarajućem padežu.

Članak 24.

Naslov 3.A ISTOVREMENO RASPUŠTANJE PREDSTAVNIČKOG TIJELA I RAZRJEŠENJE OPĆINSKOG NAČELNIKA, GRADONAČELNIKA, ODNOSNO ŽUPANA I NJIHOVOG ZAMJENIKA iznad članka 85.a i članci 85.a, 85.b i 85.c se brišu.

Članak 25.

Naslov „4. POVJERENICI VLADE REPUBLIKE HRVATSKE“ mijenja se i glasi: „4. POVJERENICI HRVATSKOG SABORA“.

Članak 26.

Članak 86. mijenja se i glasi:

„Članak 86.

Hrvatski sabor imenovat će povjerenika Sabora iz redova zastupnika u jedinici lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave:

1. kada raspusti njezino predstavničko tijelo i
2. kada se u jedinici lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave ne održe, u skladu sa zakonom, izbori za novo predstavničko tijelo.

Povjerenik je dužan osigurati ostvarivanje prava i obveza građana i pravnih osoba u jedinici lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave do uspostave predstavničkog tijela.

Odluka o imenovanju povjerenika stupa na snagu danom objave u 'Narodnim novinama'.

Članak 27.

Članak 90. mijenja se i glasi:

„Članak 90.

Dužnost na koju su izabrani obavljaju profesionalno:

1. župan i njegov zamjenik
2. općinski načelnik i gradonačelnik u jedinicama lokalne samouprave koje imaju više od 10.000 stanovnika i u gradovima sjedištima županija
3. zamjenik gradonačelnika u gradu koji ima više od 35.000 stanovnika.“

Dužnost na koju su izabrani obavljaju volonterski:

1. općinski načelnik i gradonačelnik u jedinicama lokalne samouprave koje imaju manje do 5.000 stanovnika
2. zamjenik općinskog načelnika, gradonačelnika i župana iz reda pripadnika nacionalnih manjina.“

U jedinicama lokalne samouprave koje imaju više od 5.000, a manje od 10.000 stanovnika način na koji općinski načelnik i gradonačelnik obavljaju dužnost na koju su izabrani utvrđuje se statutom jedinice i ne može se mijenjati u tijeku mandata općinskog načelnika, odnosno gradonačelnika.

Danom stupanja na dužnost osoba iz stavka 1., 2., i 3. ovoga članka smatra se dan početka mandata određen posebnim zakonom.“

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 28.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne su uskladiti svoje statute i druge opće akte s odredbama ovoga Zakona u roku od tri mjeseca od dana njegovog stupanja na snagu.

Članak 29.

Odlukama predstavničkih tijela jedinica lokalne samouprave kojima se organizira zajedničko obavljanje poslova iz članka 16. ovoga Zakona uredit će se preuzimanje predmeta, dokumentacije i arhiva jedinica u kojima se ne ustrojavaju upravni odjeli i službe (upravna tijela) te status službenika i namještenika koji su obavljali poslove u tim jedinicama.

Ugovorom iz članka 1. ovog Zakona uredit će se preuzimanje predmeta, dokumentacije i arhiva županija, te status službenika i namještenika koji su obavljali poslove u tim županijama.

Članak 30.

Postupak imenovanja pročelnika upravnih tijela prema odredbi članka 16. ovoga Zakona provest će se u roku od 6 mjeseci od stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 31.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Narodnim novinama“, osim članaka 3., 7., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 16., 17. i 27., koji stupaju na snagu na dan stupanja na snagu odluke o raspisivanju prvih sljedećih općih i redovitih izbora za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te općinskih načelnika, gradonačelnika i župana.

Obrazloženje

Uz članak 1.

Ovim se člankom propisuje da se na temelju odluke predstavničkog tijela veliki gradovi koji imaju više od 35.000 stanovnika i gradovi sjedišta županija, pored poslova iz članka 19.a ovoga Zakona, na svom području mogu obavljati i poslove iz djelokruga županije. Za obavljanje tih poslova gradovima pripadaju prihodi razmjerni preuzetim poslovima, u skladu sa zakonom. Uz obavljanje određenih poslova iz djelokruga županije gradovi preuzimaju i osnivačka prava nad ustanovama i drugim pravnim osobama koje su vezane uz obavljanje tih poslova. Preuzimanje poslova iz djelokruga županije od strane velikog grada, odnosno grada sjedišta županije regulira se ugovorom.

Uz članak 2.

Ovim člankom propisuje se da se referendum raspisuje na prijedlog 10% birača upisanih u birački popis općine ili grada umjesto dosadašnjih 20%. Time je prag postotka birača potrebnog za predlaganje raspisivanja referenduma spušten s 20% na 10%.

Osim toga propisuje se potrebna većina (najmanje 25% od ukupnog broja birača upisanih u popis birača u jedinici lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave) za donošenje odluka, umjesto uvjeta da na lokalnom referendumu mora sudjelovati većina birača u jedinici lokalne, odnosno regionalne, samouprave. U tom smislu predlagatelj će predložiti i izmjenu Zakona o referendumu i drugim oblicima osobnog sudjelovanja u obavljanju državne vlasti i lokalne i područne (regionalne) samouprave

Uz članak 3.

Ovim se člankom propisuje novi broj članova predstavničkog tijela jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave kojima mora biti neparan, a određuje se ovisno o broju stanovnika jedinice. Po pojedinim kategorijama jedinica smanjuje se broj članova predstavničkog tijela tako da će se na sljedećim izborima smanjiti ukupan broj članova predstavničkih tijela za više od 2.000.

Uz članak 4.

Ovim se člankom utvrđuje maksimalni iznos naknade članovima predstavničkog tijela i to najviše do 20% bruto iznosa minimalne plaće – po sjednici na kojoj je nazočan. Granica dopuštenog iznosa do sada nije bila uređena niti je bilo određeno da li se naknada prima mjesečno ili po sjednici. Jedinice će i dalje svojim odlukama urediti visinu naknade za svoje vijećnike, ali najviše do zakonom propisanog maksimuma. Također bi se odredbe o naknadi primjenjivale i na naknade članova upravnih tijela ustanova nad kojima jedinice lokalne, odnosno područne, samouprave, imaju osnivačka prava.

Osim toga, uređeno je pravo vijećnika na opravdani neplaćeni izostanak s posla što do sada nije bilo regulirano.

Uz članak 5.

Ovim se člankom predstavničkom tijelu, a ne kao do sada izvršnom tijelu, dodjeljuje ovlast da bira, imenuje i razrješuje predstavnike jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave u tijelima javnih ustanova, trgovačkih društava i drugih pravnih osoba kojima je osnivač, osim ako posebnim zakonom nije drugačije određeno.

Uz članak 6.

Ovim se člankom uređuje tko čini izvršno tijelo u općini, gradu i županiji, odnosno u kojem slučaju i zamjenik može obnašati dužnost gradonačelnika, odnosno župana.

Uz članak 7.

Ovim se člankom propisuje ograničenje broja mandata općinskog načelnika, gradonačelnika i župana, kao i za predsjednika RH.

Uz članak 8.

Ovim se člankom propisuje da predsjednik predstavničkog tijela, a ne pročelnik upravnog tijela nadležnog za službeničke odnose obavještava Vladu Republike Hrvatske o prestanku mandata općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana radi raspisivanja prijevremenih izbora za novoga općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana, u slučajevima propisanim ovim Zakonom.

Uz članak 9.

Ovim se člankom propisuje da raspisivanje referenduma za opoziv može predložiti 10%, umjesto 20% ukupnog broja birača u jedinici u kojoj se traži opoziv općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovog zamjenika koji je izabran zajedno s njima. Također raspisivanje referenduma o opozivu može predložiti 1/3 članova predstavničkog tijela, a odluku donosi 2/3 većina svih članova.

Uz članak 10.

Ovim se člankom propisuje da je odluka o opozivu općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana donesena ako je za nju glasovala većina birača u jedinici lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave uz uvjet da je ta većina najmanje jednaka broju birača koji su na posljednjim izborima glasovali za izbor općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana, i to u onom glasovanju temeljem kojeg je općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan izabran.

Uz članak 11.

Ovim se člankom propisuje da u svim slučajevima prestanka mandata općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana, a kada ga ne može zamijeniti njegov zamjenik ili zamjenik nije izabran, do provedbe prijevremenih izbora dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana obnašat će predsjednik predstavničkog tijela te jedinice, a ne kao do sada povjerenik Vlade Republike Hrvatske.

Također, ovim se člankom propisuje raspisivanje prijevremenih izbora za općinskog načelnika, gradonačelnika ili župana u svim jedinicama u kojima nema zamjenika. Ako je iz nekog zakonom propisanog razloga općinskom načelniku, gradonačelniku ili županu prestao

mandat, a nema zamjenika iz razloga što je to propisano zakonom ili je mandat zamjeniku prestao ranije, raspisuju se izbori.

Uz članak 12.

Ovim se člankom propisuje da u velikim gradovima s više od 35.000 stanovnika, gradovima sjedištima županija i županijama gradonačelnik, odnosno župan, ima jednog zamjenika.

Na taj način bi se smanjio broj zamjenika općinskih načelnika, gradonačelnika kojih sada ima 746 na 120 zamjenika (s manjinskim zamjenicima volonterima).

Uz članak 13.

Ovim se člankom detaljnije uređuje zamjenjivanje općinskog načelnika, gradonačelnika ili župana kojem mandat traje te utvrđena i mogućnost da ga zamjenjuje predsjednik predstavničkog tijela u slučaju duže odsutnosti ili drugih razloga spriječenosti u obavljanju dužnosti, ali najduže do tri mjeseca.

Uz članak 14.

Ovim se člankom propisuje da izvršne poslove obavlja i predsjednik predstavničkog tijela koji obnaša dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika i župana u slučaju njihove duže odsutnosti ili drugih razloga spriječenosti u obavljanju dužnosti.

Uz članak 15.

Ovim se člankom propisuje brisanje odredbe prema kojoj je općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan imao ovlast da imenuje i razrješuje predstavnike jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave u tijelima javnih ustanova, trgovačkih društava i drugih pravnih osoba kojima je osnivač jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave.

Uz članak 16.

Ovim se člankom propisuje da jedinice s manje od 5.000 stanovnika nemaju upravna tijela te su dužne organizirati zajedničko obavljanje poslova s drugim jedinicama lokalne samouprave, a jedinice od 5.000 do 10.000 mogu imati samo jedinstveni upravni odjel. Prema popisu stanovništva 376 općina ima manje 5000 stanovnika, dok 18 gradova ima manje od 5000 stanovnika.

Obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga za jedinice lokalne samouprave koje imaju manje od 5.000 stanovnika preuzet će veliki gradovi i gradovi sjedišta županija.

Iznimno od prethodnog stavka, obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga za te jedinice mogu preuzeti i gradovi s manje od 35.000 stanovnika, ukoliko su te jedinice prostorno, gospodarski, prometno i na drugi način povezane s tim gradovima, o čemu, na prijedlog tih jedinica, odluku donosi Vlada Republike Hrvatske.

U općinama i gradovima, koji imaju od 5.000 do 10.000 stanovnika, može se ustrojiti jedinstveni upravni odjel za obavljanje svih poslova iz samoupravnog djelokruga.

Jedinice lokalne samouprave na otoku formiraju jedinstveni upravni odjel za obavljanje svih poslova iz samoupravnog djelokruga.

Uz članak 17.

Ovim se člankom propisuje da se pročelnici imenuju na mandat od 4 godine te se detaljnije uređuje jedan od razloga za razrješenje pročelnika.

Uz članak 18.

Ovim se člankom predlaže da se u mjesnim odborima do 1000 stanovnika vijeće mjesnog odbora bira na zboru građana mjesnog odbora, u skladu sa statutom jedinice lokalne samouprave.

Uz članak 19.

Ovim se člankom propisuje da je općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan dužan, kao jedini ovlašteni predlagatelj, predložiti predstavničkom tijelu prijedlog proračuna. Također, za razliku od dosadašnjeg rješenja, podneseni prijedlog proračuna općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan ne može povući iz procedure odlučivanja u predstavničkom tijelu. Ukoliko općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan smatra da su prihvaćeni amandmani predstavničkog tijela na predloženi proračun protivni zakonu ili drugom propisu ima pravo pokrenuti postupak obustave od primjene donesenog proračuna, sukladno članku 42., stavku 4. ovog Zakona.

Uz članak 20.

Ovim se člankom propisuje pod kojim uvjetima (ako ne predloži proračun) se može razriješiti općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan.

Također se propisuje da odluku o raspuštanju predstavničkog tijela donosi Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske.

Uz članak 21.

Kako se predlaže da povjerenika imenuje Hrvatski sabor to se mijenja izraz povjerenik Vlade Republike Hrvatske u povjerenik Hrvatskog sabora.

Uz članak 22.

Ovim se člankom propisuje u kojim slučajevima će Hrvatski sabor raspustiti predstavničko tijelo jedinice lokalne, odnosno područne, samouprave.

Uz članak 23.

Ovim se člankom, u skladu s predloženim rješenjima da Hrvatski sabor odlučuje o raspuštanju predstavničkog tijela, 'rješenje Vlade Republike Hrvatske' zamjenjuje 'odlukom Hrvatskog sabora'.

Uz članak 24.

Ovim se člankom briše dosadašnje rješenje da se istovremeno raspušta predstavničko tijelo i razrješuje izvršno tijelo zbog ne donošenja proračuna jedinice.

Uz članak 25.

Ovim se člankom mijenja naslov odjeljka koji govori o povjereniku s obzirom da se sljedećim člankom propisuje da Hrvatski sabor, a ne kao do sada Vlada Republike Hrvatske, imenuje povjerenika u slučaju raspuštanja predstavničkog tijela, odnosno kada se u jedinici lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave ne održe, u skladu sa zakonom, izbori za novo predstavničko tijelo.

Uz članak 26.

Ovim se člankom propisuje u kojim slučajevima Hrvatski sabor imenuje povjerenika u jedinici lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave.

Uz članak 27.

Ovim se člankom detaljno uređuje način obavljanja dužnosti te je taksativno navedeno tko obavlja dužnost profesionalno, a tko volonterski. U jedinicama od 5.000 do 10.000 stanovnika način obavljanja dužnosti uređivao bi se statutom te se ne može mijenjati tijekom mandata kako bi općinski načelnik odnosno gradonačelnik imali izvjesnost svoga statusa tijekom mandata.

Uz članak 28.

Ovim se člankom utvrđuje se obveza jedinica za usklađivanje s izmijenjenim zakonom.

Uz članak 29.

Ovim se člankom uređuje se preuzimanje predmeta, dokumentacije i arhiva jedinica u kojima se ne ustrojavaju upravni odjeli i službe (upravna tijela) te status službenika i namještenika koji su obavljali poslove u tim jedinicama.

Uz članak 30.

Ovim se člankom uređuje se postupak imenovanja pročelnika.

Uz članak 31.

Ovim se člankom odgađa se stupanje na snagu odredaba koje se odnose na statusna pitanja – do raspisivanja redovnih lokalnih izbora (broj i status članova predstavničkog tijela, status izvršnog tijela, zamjenici).